

TEKSTEN

O CRANC ONSEKER BROOSCH
ENGIEN

O cranc onseker broosch engien
snee of glas als dijn nature
niet en sech dit sal gheschien
qant dune hebs morghen tijt no vre.
Waer vintstu eenighe creature
sie ghedure Ieghen de doot die commen
moet.
Al eist so datti hier ghebuere
dijns weinschens cuere
de doot die werpt di onder voet.
O vroylic herte solazelic bloet.
Egidius di sal men claghen
ende rauwe draghen
tallen daghen
ende dijns ghewaghen.
So wie dijns plaghen
hem maechs wanhaghen
datti de doot so vrouch bestoet.
Maer wat god wille elc neimt vor goet
nemmermeer sone wanic zien
dijnre vroylicheit parture.
Musike ende alle melodien
minnestu met herten pure.
Nu bestu doot elc vroylic truere
o auonture.
Du slachts der hebben ende der vloet.
Du gheifs hem tzoet die staen na tzure
entu best stuere
hem die van aerde minnen tzoet.
O vroylic herte solazelic bloet et cetera.
Wie sulre nu dijnre vruechden plien
Egidius steruelike guere
menich edel musisien
prees dinen voys ende dijn tenuere.
Nu bidt vor ons want du best vuere
in schemels duere
dat ons god neume in sijn behoet
ende dat hier elc also labuere
eer therte scuere
dat wij ontgaen der hellen gloet.
O vroilic herte et cetera.

O zwak, onbestendig, broos, vernuftig we-
zen, dat sneeuw of glas is van natuur,
zeg niet: 'Dit zal gebeuren',
want morgen zijn tijd noch uur van jou.
Waar vind je een schepsel
dat bestand is tegen de dood, die komen
moet.
Al is het zo dat hier alles
wat je wenst in vervulling gaat,
de dood krijgt je er wel onder.
O vrolijk hart, genoeglijke mens,
Egidius, over jou zal men klagen
en verdriet hebben,
elke dag, en over jou spreken.
Wie met jou omgingen,
hebben het er moeilijk mee
dat de dood je zo vroeg overviel.
Maar ieder moet zich schikken naar wat
God wil. Nooit nog denk ik iemand te zien
die even vrolijk is als jij.
Muziek en alle vormen van welluidende
zang beminde je met een zuiver hart.
Nu ben je dood, laat iedereen die vrolijk
was nu treuren.
O Lot, jij lijkt op de wisseling van eb en
vloed. Je geeft hen het zoet die uit zijn op
zuur, en je bent wreed voor hen die van
nature het zoete beminnen.
O vrolijk hart, genoeglijke mens etcetera.
Wie zullen ons nu de vreugde schenken,
die jij ons gaf, Egidius, zoete vergankelijke
geur. Menig edel musicus prees je stem en
de manier waarop je de tenor zong.
Bid nu voor ons – want je bent ons voor-
gegaan door de hemelpoort – dat God ons
onder zijn hoede neemt en dat elk hier op
zo'n wijze zijn zware werk mag verrichten
voordat zijn hart breekt,
dat wij aan het vuur van de hel mogen
ontkomen.
O vrolijk hart, etcetera.

REX KAROLE / LETICIE, PACIS

Triplum:

Rex Karole, Johannis genite,
quondam regis Francorum strenui,
mortalibus pre cunctis inclite,
claritate generis ardui,
facultate donandi comite,
Alexandri more perspicui,
qui Darium cum multo millite
Porrurum quoque subdidit nutui,
sic hostili subducto stipite,
pestifero gregis innocui
vocativo fauce satellite
inimica regni melliflui
pestis huius mordaci fomite
invidia consumptiva sui.
Pastor cui jam quasi perditte
suffragaris solerci a cui
dolet Argus Yo perterritite
cum simili sono gemitui,
custos inhers gaudes sollicitite,
curam gerens gregis precipui
Nam gladio gentis ancipite
per the pulso, remote domui
tue pax est, nunc pacem reddite;
sit itaque nostro auditui.
Dat gaudium securo tramite
paci dando plebem restitui;
quare potes vocis emerite
Salomonis nomine perfrui.
Miror regni paterno limite
succedentem te principatui,
litteratum ditari divite
coniugio pollet et instrui.
Novi falli votis incognite
aut in verbi posset ambigui
Vive felix in aula celite,
comprehensor regni perpetui.

Duplum:

Leticie, pacis, concordie,
ac salutatis humano generi
repatrix, solemn justicie
claustris tui baiulans uteri,
effugatrix Eve tristicie,
testamento quam signat veteri
dulcis Hester, inventrix gratie,

Koning Karel, zoon van Jan,
die destijds een machtig koning der Fran-
ken was, vermaard onder alle stervelingen
om de faam van zijn verheven geslacht
en om zijn vrijgevigheid.
Precies zoals Alexander, die Darius met
zijn immense leger onderwierp aan zijn
gezag, zo heeft u de vijand verslagen
die het onschuldige volk kwelde
en zijn luidruchtige vraatzuchtige bondge-
note, die uw welvarende rijk haatte
en in de brandende gloed van haar verdor-
venheid zichzelf opvrat van nijd.
Herder, die aan de vertwijfelde
steun biedt door zijn bedrevenheid
– hij treurt zoals Argus voor de doodsban-
ge Io en zucht zoals hij –, wachter, wek de
vreugde weer op,
terwijl u waakt over uw kudde.
Geef ons de vrede terug,
met het tweesnijdende zwaard van het
volk.
Ver van huis ligt de vrede in uw handen.
Verhoor ons zodat het gebeurt.
De vrede schenkt vreugde langs een veilige
weg. Genees uw volk door het vrede te
schenken. Zo zult u terecht kunnen genie-
ten van de faam van Salomon.
Bewonder de grootheid van het rijk van uw
vader, waarin u hem bent opgevolgd.
Leg u toe op de letteren
en verrijk u met een rijk huwelijk.
Laat u niet bedriegen door lege beloftes
of dubbelzinnige woorden.
Leef gelukkig in het paleis van de hemel
in het bezit van de eeuwige heerschappij.

Vernieuwster van blijdschap, vrede, een-
dracht en het heil der mensheid, draagster
van de zon der gerechtigheid, in de verbor-
genheid van je schoot,
verdrijfster van de droefheid van Eva,
waarover het oude testament ons bericht,
zoete Esther, vindster van genade,

Assueri cedatrix asperi,
 revocatrix eius sentencie
 plebi Dei dictate fieri,
 luget Aman princeps milicie,
 et tiranni traditur funeri,
 mesti luctus et ignominie.
 Mardocheus desinit conqueri,
 plebs Israhel datur leticie.
 Sic genitrix te regis superi
 rogo supplex, ut regno Francie
 nostro, per quod devote liberi
 magis tibi serviunt hodie
 quam faciunt, ut puto, ceteri,
 pacem dones, hostesque conteri,
 ut servant tibi liberius.
 De fauce nos eripe Cerberi,
 virgo prius ac posterius.

DU AUSSERWELTES SCHÖNS MEIN HERZ

Du ausserweltes schöns mein herz,
 dein wunniklicher scherz
 hat benomen mir besünder smerz;
 ei, minnikliches falkenterz,
 wie süß ist dir dein snäblin wol gevar!
 Kein mensch gesach nie lieber diern,
 ich kann ir nicht volziern,
 weisse brüstlin, sinwel als die biern,
 damit si köstlich kan hofiern;
 ir stolzer leib benimpt mir trauen gar.

Und solt ich die vil zarten gesehen
 nimmer mer,
 ir ler, zucht und weipliche er müß ich
 bedenken,
 wo ich inn der werlt hinker,
 sennliches schaiden bringt sauer
 zucker nar
 Tröstlich gedingen ich zu der gütten han,
 wie si mich nicht well län,
 unvergessen bin ich ir undertan
 und harr auff güten wän.

overwinnares van de woeste Ahasverus,
 herroepster van diens doodvonniss
 dat aan het volk van God werd opgelegd.
 Haman, de overste van het leger, klaagt
 en wordt naar de brandstapel van de tiran
 gebracht, in droevige rouw en in schande.
 Mordekai klaagt niet langer,
 Het volk van Israël geeft zich over aan
 vreugde.
 En daarom, moeder van een grote koning,
 smee ik u: geef vrede aan ons Frankisch
 koninkrijk, zodat vrije lieden
 u vandaag met grotere overgave mogen
 dienen dan ieder ander.
 Ruk ons uit de kaken van Cerberus,
 o maagd, nu en altijd.

Jij, mijn uitverkoren mooie hartje,
 je verrukkelijke spel heeft me verlost van
 mijn verdriet; ach, liefvallig valkmeisje,
 hoe mooi staat je welgevormde snaveltje
 je! Niemand heeft ooit een liefvalliger
 meisje gezien, ik kan het niet onder woor-
 den brengen, witte borstjes in peervorm,
 waarmee ze heerlijk kan pronken;
 haar prachtig lijf bevrijdt me van al mijn
 droefenis.

En ook als ik die betoverende vrouwe
 nooit meer zou zien, dan zou ik aan haar
 wijsheid, wellevendheid en vrouwelijke
 eenzaamheid moeten denken, waar ter we-
 reld ik ook kom – een verdrietig afscheid
 smaakt als zure suiker.
 Hoopvol vertrouwen koester ik ten aan-
 zien van de goede vrouwe, zoals ook zij mij
 niet mag opgeven. Zonder haar te vergeten
 sta ik in haar dienst
 en ik blijf wachten in goede hoop.

LUCHT DES EDELS WIUELICS AERT

Lucht des edels wiuelics aert
 als ic di zie ic bem verclaert
 vroilic inde zinnen mijn.
 Wanneer ich bi di ben verwaert
 eighin vri ende onghespaert
 roofstu vut mi der zorghen pijn.
 Een wort dire ionst es medicijn
 troost dat al liden can verdriuen.
 Toocht mi ghenaden wijflic schijn
 ende ic wil v ghestade bliuen.
 Lief alre liefst vor al dat leift
 als v ghelieft dat ghi mi gheift
 van uwen monde een woort allein
 weinsch van vruedchen mi aen cleift
 ende wes ic daer om haen ghesneift
 recht eist vergheten groot ende clein.
 Een onrein dincken ic niet en mein
 trouwe es mijn meenen ende mijn scriuen
 tot in mijn ende in trouwen rein
 ende wilt mi ooc ghestade bliuen.
 Laes dir ghenoughen vrouwe goet
 an di staet al mijn zin mijn moet
 vri eighin steidich ongesceiden.
 Wiltu mi ionnen dijn behoet
 eer mi nature steruen doet
 reinlic wil ic des verbeiden.
 Eer ic mi van di liete ontleden
 ter doot liet ic mi eer ontliuen
 Tot v wil ic mi geel bereiden
 ende wilt mi ooc et cetera

EEN WYFLIC BEILDT GHESTADT VAN SINNE

Een wyflic beeldt ghestadt van sinne,
 up dat soe draegt loyalic minne,
 mach verdriven achterducht.
 Soe toght van buten dat soe heift inne;
 vruecht en solaes mach men ran winne,
 orconden diet te vindene placht.
 Die scone vrouwe gerne aensiet,
 ende hi vint ene van goeder aert,
 dat hi se mint dat recht ic hiet:
 En goet wijf es veil eren wert.
 En goet wyf es en eidel waer
 Al vint me lattel hier ende daer

Licht van het edele vrouwelijke geslacht,
 als ik u zie, dan ben ik als door een licht
 beschenen, vrolijk van zinnen.
 Wanneer ik onder uw hoede ben,
 geheel de uwe, zonder voorbehoud,
 dan bevrijdt u me van mijn zorgen.
 Een minzaam woord van u is een medicijn,
 is troost die alle leed kan verdrijven.
 Betoon me genade, vrouwe, en ik zal u
 trouw blijven. Allerliefste lief, die mij
 liever bent dan al wat leeft, als u mij uit uw
 mond één enkel woord wilt geven,
 dan wordt een overvloed van liefdes-
 vreugde mijn deel, en wat voor moeite ik
 daarvoor heb getroost is meteen vergeten,
 of het veel was of weinig.
 Oneerbare bedoelingen heb ik niet in de
 zin, trouw is wat ik beoog en waarover
 ik schrijf, tot aan mijn einde, in zuivere
 trouw, en wil mij dan ook trouw blijven.
 Neem hier genoeg mee, goede vrouwe!
 Mijn hart, mijn verlangen is geheel op u
 gericht, geheel en al, standvastig, in ver-
 bondenheid. Wilt u mij uw bescherming
 geven, voordat de natuur mij doet sterven,
 dan wil ik daar in eer en deugd op wachten.
 Eerder dan dat ik mij van u liet scheiden,
 liet ik me van het leven beroven.
 Ik wil mezelf helemaal aan u wijden
 en wil mij dan ook, etcetera.

Een vrouw die standvastig is van gemoed,
 is in staat om achterdocht te verdrijven,
 als ze op trouwe wijze mint.
 Ze laat zien wat in haar omgaat.
 Vreugde en blijdschap kan men dankzij
 haar verkrijgen, en wie dat ervoer, hij
 legge er getuigenis van af.
 Wie graag mooie vrouwen ziet
 en er een met een goede inborst vindt,
 ik verklaar dat het juist is dat hij ze
 bemint: een goede vrouw is veel achting
 waard.

zi draaien mee met alle winde;
 En wankel wyf heift dueght onmaer,
 En goet wyf es altoos ni vaer
 dat men en docht deran mach vinden
 Dies wilic prisen met gronden
 een dogetlyc wyf die es vermaert.
 Orconde hem allen die vytmonden:
 en goet wyf es veil eren wert.
 Ghi heren die de minne hanteren,
 hout reine vrouwen altoos in eren
 die moet verclaert ghestadt sin van gronden
 mencghen so dat si belgeren
 en settey ta groter eren
 dat mogen vele wel orconde:
 Ene reine vrouwe heb ic vonden
 die mij zin ende eren wert;
 hare wil ic dienen in alle stonden,
 En goet wyf es veil eren wert.

A DISCORT SONT DÉSIR

A discort sont Désir et Espérance,
 dedens mon cueur ne s'en puelent partir
 là sont ragagnit liquelz a plus posance;
 nul pooir n'ai, tout me comment souffrir
 lur volenté, mais je puis gléir
 que se ma dame me ne fait
 de nous l'acort,
 riens ne puet tant valoir comme la mort.

Désir s'i vot tirer a sa plaisanche,
 mais Espérance ne s'i veut assentir,
 ainsi dist: Désirs, en quoi astu fianche
 que veus ensi trestous biens acomplir?"
 Désirs s'émaie et me fait bien sentir
 que se Fortune ne me aucun déport,
 riens ne me puet tant valoir
 comme la mort.

ESPERANCE, KI EN MON QUER S'EMBATH

Esperance, ki en mon quer s'embath,
 sentyr me fayt d'amors la tres grant peine

Een goede vrouw is een edel bezit,
 al vindt men er weinig hier en daar:
 ze draaien mee met alle winden.
 Een wufte vrouw heeft geen boodschap
 aan deugd, een goede vrouw is altijd
 bevreesd dat men geen deugd in haar zou
 vinden. Daarom wil ik van ganser harte
 een deugdzame vrouw prijzen, die be-
 roemd is. Laat iedereen getuigen die kan
 spreken: een goede vrouw is veel achting
 waard. U heren, die zich tot de liefde be-
 kent, houd reine vrouwen altijd in eer,
 die verlicht en edel zijn van hart
 en bewijs hen alle eer:
 dat mogen velen wel getuigen.
 Een reine vrouw heb ik gevonden,
 die mijn liefde en eer verdient.
 Haar wil ik te allen tijde dienen:
 een goede vrouw is veel achting waard.

Verlangen en Hoop zijn het oneens
 in mijn hart; ze kunnen geen afscheid
 nemen. Ze wedden met elkaar wie het
 meeste gewicht heeft. Ik heb geen kracht,
 alles dwingt me hun wil te ondergaan.
 Maar ik kan zeggen dat als mijn vrouwe
 geen akkoord tussen ons maakt, dat niets
 mij meer kan helpen dan de dood.

Verlangen wenst zich te begeven naar
 zijn plezier, maar Hoop wil daarin niet
 toestemmen en zegt: 'Verlangen, waarin
 heb je vertrouwen, dat je op deze wijze je
 doel wenst te bereiken.' Verlangen is ont-
 moedigd en doet me goed begrijpen, dat
 als Fortuna geen medelijden met me heeft,
 niets mij meer kan helpen dan de dood.

Hoop die in mijn hart binnengaat, doet
 mij de diepe smart van Liefde ervaren.

ALOEETTE VOGHEL CLEIN

Aloeette voghel clein
 dijn nature es zoet ende rein
 so es dijn edel zanc
 Daer dienst u met den here alleen
 te loue om sinen danc

Daer omme bem ic met di ghemein
 ander voghel willic ghein
 dan di mijn leuen lanc.

Aloeette voghel clein ...

Nider boos onreine vilein
 de rouc die es wel dijn compein
 neemt dien in v bedwanc.
 Laet minlic hertzen sijn bi eyn
 sonder loos beuanc

Aloeette voghel clein ...

PAR MANTES FOIS AI OWI RECORDER

Par maintes fois ai owi recorder
 du rousignol la douche melodie.
 Mais ne se veult le cucu acorder,
 ains veult chanter contre li par envie
 cocu cocu toute sa vie.
 Car il veult bien a son chant discorder
 et portant dit li rousignoul et crie:
 'Je vous comant qu'on le tue et ocie:
 Fi du cucu qui d'amours veult parler.'

Je vous suppli ma très douche alouette
 que vous vouliés dire votre chanson;
 'lire lire lire lire lirelon que te Dieu, que te
 di Dieu, que te di Dieu que t'en di Dieu, que
 t'en di Dieu, que t'en di Dieu?'
 Il est temps que rousignouls dit sa
 chansonnette oci seront qui vos vont
 guerroyant.

Assemblez vous prenés la cardinette
 faites chanter la calle et le sanson;
 'tués, batés, le cocu pilebisson
 il est pris pris il est pris il est pris,

Leeuwerik, kleine vogel,
 jouw natuur is lief en zuiver.
 Zo is ook je edele zang.
 Daarmee dien je de Heer alleen
 om hem te loven tot zijn behagen.

Daarom houd ik het met jou.
 Een andere vogel wil ik niet
 dan jou, mijn leven lang.

Leeuwerik, kleine vogel ...

Kwaadwillige roddelaar, smerige valsaard,
 de roek is een passende metgezel voor jou,
 zorg dat je die te pakken krijgt.
 Gun verliefde harten hun samenzijn
 in alle openhartigheid.

Leeuwerik, kleine vogel ...

Vaak heb ik het zoete gezang van de nach-
 tegaal gehoord. Maar de koekoek wil zijn
 gezang niet aanpassen en juist tegen hem
 in zingen, uit afgunst, koekoek koekoek
 koekoek, zijn hele leven lang. Want hij
 wil graag uit de toon vallen bij het gezang
 van de nachtegaal en daarom roept deze
 laatste: 'Ik beveel dat men hem doodt, foei
 koekoek, die over liefde wil spreken.'

Daarom smee ik u, mijn lieve leeuwerik,
 nu uw lied te zingen:
 'Lire, lire, lire, lirelon,
 wat zegt God tegen je.'
 Het is tijd, het is tijd,
 dat de nachtegaal zijn lied zingt:
 gedood worden allen die tegen u zijn.

Kom samen, breng de distelvink
 en laat hem met de spreeuw zingen.
 Dood de koekoek
 en leg hem het zwijgen op.

Or soit mis a mort, mort, soit mis a mort,
soit mis a mort, mort.
Or aloms deurement anjoliver nos et cullir
la violette toudis seray le dieux d'Amours
prian.

PLAYSANCE OR TOST A EUZ VOUS ASSEMBLÉS

Playsance or tost a euz vous assemblés,
Soulas, Plaisance, Deduit, Bel Acueill,
Jounesce, Liesce, l'amy;
oiez crier 'Occy, occy' le roussignol:
joye en aurés

Confort prenés, esbatement, le bon,
le gent, s'irés dire a ma dame blanche
que de m'amour li fay present,
entièrement,
en ce moys de may par Playsance

Cest virelay li chanterés,
Soulas, Plaisance, Deduit, Bel Acueill,
Jounesce, Liesce, l'amy;
en lieu de moy, je vous depri,
non cure, m'amour, li presentés.
Playsance etc.

IC SACH EEN SCUERDUERE OPEN STAEN

Ik sach een scuerdure open staen
eens auonts als de mane sceen.
Als icker binnen waende gaen
stac ic mi ieghen enen steen.
In sacher niemen dan hem tween.
Daer zaghic twee witte been
deuotelike te gode waert.
Peinst om mi zuster lute.
Gherne broeder lollaert.

Mettien slopic ter duren in
al achter eenen corentas.
Daer hoorde dat dat zusterkijn
den cokerduunschen zouter las.
Beede laghen zi int vlas.
De cueule die daer vpperst was
die docht mi drauen als een paert.
Peinst om mi et cetera.

We hebben hem, laat hem maar sterven.
Dan zullen we ons mooi maken en de
viooltjes plukken
terwijl we bidden tot de god van de liefde.

Plezier! Kom nu vlug samen bijeen:
Vreugde, Plezier, Amusement, Goed Ont-
haal, Jeugd, Blijdschap, Vriendschap.
Hoor de nachtgaal roepen: 'Oci, oci.'
Jullie zullen er blijdschap in vinden.

Geniet van vreugde en ontspanning,
goed en hoofds; en ga mijn mooie vrouwe
zeggen dat ik haar mijn liefde ten geschen-
ke geef, heel en al, in deze meimaand door
toedoen van Plezier.

Zing haar dit virelai,
Vreugde, Plezier, Amusement, Goed Ont-
haal, Jeugd, Blijdschap, Gezelschap;
ik vraag jullie, schenk haar in mijn plaats
Mijn hart, mijn liefde.
Plezier, etcetera.

Ik zag een schuurdeur openstaan
op een avond dat de maan scheen.
Toen ik dacht er naar binnen te gaan,
stootte ik me aan een steen.
Ik zag er alleen die twee.
Daar zag ik twee witte benen
devoot naar God gericht.
'Denk aan mij, zuster Lute.'
'Graag, broeder Lollaert.'

Daarop sloop ik langs de deur naar binnen
en verstopte me achter een korenhoop.
Daar hoorde ik dat het zusterkje
uit het psalmboek van Kokerduinen bad.
Ze lagen beiden in het vlas.
De monnikskap, die boven lag,
leek mij te draven als een paard.
Denk aan mij, etcetera.

In den gheest studeerden zi
dieper dan ic wel verstont.
De broeder bleeff vaste bi
hem dochte hi was der zaken cont.
Nochtan en vant hi niet den gront
daer omme wart hi so onghesont
hi bleef uerwonnen in de uaert.
Peinst om mi et cetera.

Mettien cesseerde dat ghescal.
Suster luten bleef den prijs.
De broeder was uerwonnen al.
Nochtan so was hi arde wijs.
Hi scudde sine cappe grijs.
Daer was amelis ende amijs
ia naer den gheesteliken aert.
Peinst om mi et cetera.

Goede spise ende goeden wijn
brochte elc van hem beiden voort.
Ic riep ic wils gheselle zijn
want daer ghebreict een derde acoort.
Doe worden si also ghestoort
si vloon sine spraken niet een woort.
So sere waren si van mi veruaert.
Peinst om mi et cetera.

De goede flasschen bleuen daer
daer ic te drinckene of began.
Die wijn was zuuer ende clær
de spise die stont mi ooc wel an.
Hets recht dat men hem eere ian
die luten leuen eerst began.
Daer nes gheen luumkin in ghespaert.
Peinst om mi et cetera.

Geconcentreerd studeerden ze
dieper dan ik kon bevatten.
De broeder bleef op zijn stuk staan,
hij dacht dat hij goed op de hoogte was.
Toch drong hij niet door tot de grond van
de zaak, daarom geraakte hij zo uitgeput
dat hij zich halverwege gewonnen moest
geven.
Denk aan mij, etcetera.

Daarmee hield het rumoer op.
Zuster Lute had de overhand.
De broeder was helemaal uitgeteld.
Toch was hij heel slim.
Hij schudde zijn grijze kapmantel schoon.
Daar had je Amelis en Aijs bij elkaar,
maar in de geestelijke zin.
Denk aan mij, etcetera.

Lekker eten en lekkere wijn
haalden ze allebei te voorschijn.
Ic riep: 'Ik wil meedoen,
want er ontbreekt een derde stem.'
Toen geraakten ze zo in de war
dat ze vluchtten, zonder een woord.
Zo zeer waren ze van mij geschrokken.
Denk aan mij, etcetera.

De lekkere flessen bleven achter,
waaruit ik begon te drinken.
De wijn was zuiver en helder,
het eten beviel me eveneens.
Terecht bewijst men diegene eer,
die als eerste het leven van Lute is gaan
leiden. Daar ontbreekt echt niets aan.
Denk aan mij, etcetera.

SOFRIR M'ESTUET

Sofrir m'estuet et plus non puis durer
le grant forz d'amour
je fort languis con ioye en grant doulour.

Vid'or gli occhi mortal di raçi accesa
fiammegiar una stella al modo d'un sole;

la vista mia non potè far difesa:
passò el raço al core, onde si dole.

Non val sospir, non fè, non dir parole.
En grant doye est mon cuer
je pourport esperans in douls amour.
Sofrir m'estuet etc

MELANCOLIE DWINCT MI DE ZINNE

Melancolie dwinct mi de zinne
allein up ein ende anders gein
reinre wesen van beghinne
ic [nie verz]inde dat dit ein.
Et es alst was mi bliuet reyn.
Mi en rouc w[at w]ene ic ghewinne
als ic v zie v lieflic grein.
Recht bezouc doet dat ict kinne
in trouwen rein niet als vileyn
Et es alst was mi bliuet reyn.

Met steiden bliuic vaste hier inne.
Alle uruecht es mi te clein.
R[ouct] soe mijn[s niet wien] ic minne
in hopen vindic bate allein.
Et es alst was mi bliuet reyn.

Mijn trouwe es vast mijn ontrouwe dinne
arech es met mi onghemein.
Rouct mijns mijns hertzen coninginne
ic houdu ouer capiteyn.
Et es alst was mi bliuet reyn.

Melancolie dwinct mi die zinne et cetera.

Ik moet nu lijden en kan de macht van
de liefde niet langer verdragen,
ik kwijn vreugdevol weg, in hevige smart.

Mijn sterfelijke ogen zien een ster,
die vurig straalt, zoals de zon;

Mijn blik kan zich niet verweren;
een straal dringt tot in mijn hart, dat
gekwetst is.

Ik wil niet zuchten, niets zeggen;
mijn hart is in diepe droefheid.
Toch blijf ik hopen op de zoete liefde.

Melancholie dwingt me mijn gedachten
te richten op één enkel persoon, en op
niemand anders. Een zuiverder wezen dan
dit ene beminde ik nooit.
Het is zoals het was, ik blijf zuiver.
Het kan me niet schelen welk verdriet me
treft, zolang ik u zie, lieflijk juweel.
Oplettende waarneming maakt dat ik weet
dat ze heel en al trouw is, en niet laaghar-
tig. Het is zoals het was, ik blijf zuiver.

Standvastig blijf ik hierbij.
geen enkele vreugde is mij genoeg.
Als zij die ik bemin, geen acht op mij slaat,
dan put ik alleen kracht uit hoop.
Het is zoals het was, ik blijf zuiver.

Mijn trouw is onwankelbaar, mijn on-
trouw onbestaande, kwaadaardigheid is
mij vreemd. Sla acht op mij, koningin van
mijn hart, ik beschouw u als mijn gebied-
ster. Het is zoals het was etc.

*Melancholie dwingt me mijn gedachten te
richten, etcetera.*

VAER WECH, GHEPEINS

Vaer wech, ghepeins
Dattu ye quaems in mijn ghedacht
du bist vort an van mi ontzeit
ende ic ontsegghe al dijn gheslacht
Vaer wech,
vaer wech ende vlie van mi ghereit
dune laets mi rusten dach no nacht.

Dv haens ghebrant met onbesceit
mijn herte ende al mijns zinnescracht.
Mi dwinct so zere dijn aerbeit
in haen no vruecht no vruechden macht.
Vaer wech,
vaer wech ende doe van mi ghesceit.

Dune laets mi rusten dach no nacht
ach groen nu zi mijn omme cleit
want ich mi nie so moede en vacht.
Helpstu mir niet soot mir nu steit
so werdic zaen gheuanghen bracht.
Vaer wech,
vaer wech helf god om vroilicheit.
In can gherusten dach no nacht.

MIJN HERTZE EN CAN VERBLIDEN NIET

Mijn hertze en can verbliden niet
als soe niet vroilic up mi ziet
in wien ic vruechden aen bespriet.
Elpt mi of ic uerderue.

Mi ne can gehelpen wijf no man
als soe mi geenre hulpe ne ian.
Ic moet van rauwen dwinen dan
et es aldus mijn erue.

Mijn lief es leet mijn heyl verdriet
aldus ende wers es mi ghesceit.
Ic biddu urauwe ghedinct mijns yet
eer ic van rouwen sterue.

Meerre uruecht nie man ghewan
als ic u vroylic scauwen can.
In can ghesceiden niet daer van
eenparich ic mi kerue.

Scheer je weg, Gepeins!
God moge je verdoemen,
dat je ooit in mij opkwam. Van nu af aan
verklaar ik je de oorlog, aan jou en aan je
hele geslacht. Scheer je weg! Scheer je weg,
maak dat je wegkomt: je laat mij geen rust,
dag noch nacht.

Je hebt mijn hart en al mijn geestkracht
op een schandelijke wijze opgebrand.
De pijn die je me aandoet, drukt zo zwaar
op me dat ik noch vreugde, noch de kracht
tot vreugde heb. Scheer je weg! Scheer je
weg, neem je congé: je laat mij geen rust,
dag noch nacht.

Ach laat mijn mantel nu groen wezen,
want ik heb mij nog nooit zo moegestren-
den. Help jij mij niet, dan word ik –
zoals ik er nu voorsta –
spoedig gevangen weggebracht.
Scheer je weg!
Scheer je weg! Help, God, mij aan vrolijk-
heid! Ik vind geen rust, dag noch nacht.

Mijn hart kan geen blijdschap vinden,
als zij niet vrolijk naar mij kijkt,
degene in wie ik vreugde heb bespeurd.
Help mij, of ik ga ten onder.

Geen man of vrouw kan mij helpen,
als zij mij geen hulp gunt.
Ik moet dan van rouw wegwijnen,
dat is dan mijn erfdeel.

Mijn lief is leed, mijn heil verdriet,
dat en erger is mij overkomen.
Ik smeeke u vrouwe, bekommer u om mij,
voordat ik sterf van verdriet.

Niemand heeft ooit meer vreugde genoten
dan wanneer ik u met blijdschap kan zien.
Ik kan daar niet van loskomen,
ik kerf aldoor in mijzelf.

Met vruedchen zinghen een vroylic liet
 allen rouwe van mi vliet
 in hopen wes ghi mi ghebiet.
 Elpt mi of ic bederue.

Mijn hertze en can verbliden niet et cetera.

EER ENDE LOF HEB D'AVENTUER

Eer ende lof heb d'aventuer
 dat ic gheroepen bin ter muer
 daer Orpheus bewairt den tin;
 al ist mi zeer gheworden zuer,
 nochtan verblijd na der natuer
 so is mi beid hert ende sin.
 Dat is nu een wel zoet ghewin.
 'Och hoert vaer in
 In al volmaecter vrolicheit!
 Daer ic toe wesen wil bereit,
 blivende sijn ghetru ghesworen
 mit allen die hem toe behoren.
 Want hi wael weet ende hi wel kint
 hoe dat die sine sijn ghesint.
 En vrolic kint.
 Wilc hi mit goeder herten mint.
 Dat begherd hi
 vrolic ghegroet hebben van mi.
 Danc hebt.
 Daer toe bin ic gheneghen:
 vrou, sijt ghegroet van sinen wegghen.

ACH VLAENDERE VRIE

Ach Vlaendere vrie, hedel aert,
 wylen werstu verre bekent.
 Zo ziis tu noch, maer te di waert
 draghet niit menich fel serpent.
 Du wes omtrent langhe gheschent,
 werstu van herte (verfy)
 Ach Vlaendre, wat let dy?

Ach Vlaendern, wat macht bedieden
 dattu zo sere ziis ghehaet,
 en du ne darts noyt goede lieden,
 die te di quamen, eenich quaet,
 maer hoghen staet hebsi, hoet gaet,

Help mij met vreugde een vrolijk lied te
 zingen: 'Alle rouw vlucht van mij weg
 door hoop, wat u mij ook opdraagt'
 Help mij, of ik ga ten onder.

*Mijn hart kan geen blijdschap vinden,
 etcetera.*

Fortuna weze geprezen
 dat ik geroepen ben naar de muur,
 waar Orpheus op wacht staat.
 Al is het mij duur te staan gekomen,
 toch ben ik nu blij
 in hart en ziel.
 Dit is aangename winst voor mij:
 'Ach, luister, kom binnen
 in volmaakte blijdschap.'
 Daartoe ben ik graag bereid
 en blijf zijn gezworen dienaar,
 net als al degenen die bij hem horen.
 Want hij weet zeer goed,
 hoe zijn aanhangers gezind zijn.
 Hij wil dat ik
 een vrolijke vrouw,
 die hij van harte genegen is,
 op blije wijze groet.
 Dank daarvoor.
 Daartoe ben ik zeer genegen.
 Vrouwe, wees gegroet van zijnentwege.

Ach heerlijk Vlaanderen, edel land,
 vroeger was je wijd en zijd befaamd.
 Dat ben je nog, maar
 menig boosaardig serpent gedraagt zich
 vijandig jegens jou.
 Al lang word je van alle kanten onteerd.
 Verdedig jezelf van ganser harte.
 Ach Vlaanderen, wat scheelt je?

Ach Vlaanderen, hoe is het mogelijk
 dat je zo wordt gehaat,
 terwijl je de goede mensen, die naar je
 toe kwamen nooit enig kwaad berok-
 kend hebt? Ze staan integendeel in groot

comsi van verren of van by.
 Ach, Vlaendre wat let dy?

Ach Vlaendere, nu zi voort mere
 eendraechtich binden lande diin,
 en diene (?) dine gherechten heere,
 vor waer, hi es een prinche fiin.
 Zo soltu ziin zonder ghepiin
 in allen tiden zonder sy.
 Ach Vlaendre, wat let dy?

Ach Vlaendern, der vruedchen aert,
 bewaren moeti Goed alteen.
 En dinen grawen so wide vermaert
 behoede Got voor thelsche ween,
 dat man ne groen (?) noch grave (?) gheen
 met rechten roupe mere 'o wy'!
 Ach Vlaendre wat let dy?
 nw well Got.

aanzien, hoe het ook gaat, of ze van ver
 komen of van dichtbij. Ach Vlaanderen,
 wat scheelt je?

Ach Vlaanderen, wees voortaan
 eendrachtig in heel het land,
 en dien je rechtmatige heer.
 Voorwaar, hij is een goede vorst.
 Dan zul je altijd, vast en zeker,
 zonder kommer zijn.
 Ach Vlaanderen, wat scheelt je?

Ach Vlaanderen, land van vreugde,
 moge God je altijd beschermen,
 en moge God je wijdvermaerde graaf
 behoeden voor de ellende van de hel,
 zodat geen mens noch graaf [?] ooit
 roepen kan: 'O wee!'.
 Ach Vlaanderen, wat scheelt je?

[Vertaling: Frank Willaert / met dank aan
 Concertgebouw Brugge]